

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Kateřiny Mrázové, Ph.D., a Mgr. Petra Pospíšila v právní věci žalobce **Společenství vlastníků jednotek domu Staňkova 11, Brno**, se sídlem v Brně, Staňkova 11, zast. JUDr. Janem Vokálem, advokátem se sídlem v Brně, Bratislavská 12, proti žalovanému **Krajskému úřadu Jihomoravského kraje**, se sídlem v Brně, Žerotínovo nám. 3/5, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16.5.2011, č.j. JMK 38675/2011, sp. zn. S-JMK 38675/2011 OK,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 16.5.2011, č.j. JMK 38675/2011, sp. zn. S-JMK 38675/2011 OK, **se zrušuje** a věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 10.712 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce JUDr. Jana Vokála, advokáta se sídlem v Brně, Bratislavská 12.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Včas podanou žalobou se žalobce domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí, jímž žalovaný změnil rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru památkové péče, č.j. MMB0073188/2010, sp. zn. OPP/MMB/0294229/2010 ze dne 1.3.2011, kterým byl žalobce uznán odpovědným za spáchání správního deliktu podle § 35 odst. 1 písm. e) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, kterého se měl dopustit tím, že v době od 14.5.2010 do 12.7.2010 provedl před vydáním a oznámením závazného stanoviska orgánu státní památkové péče a v rozporu s jeho podmínkami obnovu kulturní památky – výměnu výplní okenních otvorů v uliční fasádě a výměnu výplní okenních a dveřních otvorů v dvorní fasádě domu Staňkova 11 v Brně, č.p. 365, postaveném na pozemku p.č. 726, k.ú. Ponava, který je částí kulturní památky č. 48489/7 – 7805 Ústředního seznamu kulturních památek ČR, a kterým byla žalobci uložena pokuta ve výši 320.000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení částkou 1.000 Kč tak, že výše pokuty byla snížena na 200.000 Kč.

[2] Žalovaný v odůvodnění rozhodnutí žalobou napadeného rozhodnutí o odvolání shrnul skutkový děj, uvedl, že Magistrát města Brna zahájil proti žalobci řízení dne 4.8.2010, poté, co při místním šetření dne 12. a 13.7.2010 zjistil, že u domu Staňkova 11 v Brně, č.p. 365, poz. p.č. 726, k.ú. Ponava – kulturní památka č. 48489/7 – 7805 Ústředního seznamu kulturních památek ČR (dále jen předmětná nemovitost) bez závazného stanoviska Magistrátu města Brna žalovaný v rozporu se závazným stanoviskem orgánu státní památkové péče, č.j. MMB/019041/2010 ze dne 7.7.2009 provedl obnovu kulturní památky – výměnu výplní okenních otvorů v uliční fasádě a výměnu výplní okenních a dveřních otvorů v dvorní fasádě.

[3] Žalovaný dále uvedl, že v daném případě je zřejmé, že došlo k naplnění skutkové podstaty správního deliktu uvedeného v § 35 odst. 1 písm. e) zákona o státní památkové péči. Ani žalobce to v zásadě nepopírá. Žalobce si jako správce domu sice vyžádal závazné stanovisko Magistrátu města Brna, ale nevyčkal jeho vydání a oznámení a provedl obnovu kulturní památky v rozporu s jeho podmínkami. Nedošlo tedy k naplnění veřejného zájmu chráněného zákonem o státní památkové péči. V případě správního deliktu právnické osoby se jedná o objektivní odpovědnost, není třeba prokazovat zavinění, odpovědnosti se účastník nemůže zprostit, jestliže nevynaložil veškeré úsilí, které by bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Důkazní břemeno nese tedy účastník, který v průběhu správního řízení, ani v odvolacím řízení nezpochybnil, že je takto kvalifikované. K námitkám žalobce uvedeným v odvolání žalovaný uvedl, že den doručení závazného stanoviska žadateli – tedy 20.7.2010 – je doložen v příslušném správním spise. Skutečnost, že ke správnímu deliktu došlo před doručením závazného stanoviska, je zřejmá z data vypravení stanoviska, které bylo 13.7.2010. Z místního šetření vyplynulo, že správní delikt byl spáchán před doručením závazného stanoviska.

[4] Žalovaný dále vyslovil nesouhlas s tím, že ve správním řízení nedošlo k naplnění ust. § 52 správního řádu, pokud nebyly provedeny důkazy navrhané odvolatelem. Podle tohoto ustanovení správní orgán není návrhy účastníků vázán, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci. Dle žalovaného skutečnosti prokazující odpovědnost za

správní delikt byly doloženy dostatečně. Není pravdou, že by se účastník nemohl seznámit s podklady řízení, neboť k tomu byl vyzván přípisem správního orgánu z 16.11.2010. Ze strany účastníka nebyla opakovaně využita ani možnost účastnit se ústního jednání.

[5] Pokud se týká námitky týkající se předvídatelnosti rozhodnutí, toto se zjevně týká závazného stanoviska dle ust. § 14 zákona o státní památkové péči, který však není předmětem tohoto řízení. Pokud by se předvídatelnost měla posuzovat v předmětné věci, muselo by dojít k porovnání s dosavadní rozhodovací praxí správního orgánu, nikoliv s tím, co kdo bez znalosti dalších potřebných informací vidí na fasádách sousedních domů. Dle žalovaného tedy nedošlo k postupu v rozporu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu.

[6] Žalovaný dále uvedl, že žalobci nic nebránilo, aby již v průběhu řízení zjistil názor správního orgánu. Postup ve věci byl zcela standardní. Úvahy o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí v návaznosti na příslušné závazné stanovisko způsobené dle žalobce postupem Magistrátu města Brna lze považovat za nepodložené a absurdní za situace, kdy žalobce realizoval svůj záměr bez toho, aby využil své právo se proti závaznému stanovisku odvolat.

[7] Dále se žalovaný zabýval výší pokuty, přičemž citoval kritéria stanovená v § 36 zákona o státní památkové péči. Konstatoval, že provedení opravy kulturní památky bez vyžádání závazného stanoviska či v rozporu s jeho podmínkami lze označit za porušení základních povinností sankcionovaných v zákoně. K významu předmětné nemovitosti uvedl, že spolu s domy Staňkova 5, 7, 9 a 13 se jedná o jeden z nejvýraznějších příkladů symetrické kompozice novorenesančních řadových domů, jak vyplývá z vyjádření Národního památkového ústavu z 2.6.2010. Pokud došlo k výměně všech výplní okenních a dveřních otvorů v rozporu s požadavky památkové péče, byla památka zasažena v tom nejcennějším, co patří k předmětu ochrany, a to je v konkrétním případě zvláště uliční průčelí domu, kde by byla žádoucí repase původních konstrukcí, popř. výroba jejich kopií. Dále zdůraznil, že výplně okenních otvorů jsou důležitou součástí chráněného průčelí, v této souvislosti žalovaný citoval základní východisko z metodické pomůcky Národního památkového ústavu Péče o výplně historických okenních a dveřních otvorů, Praha 2004.

[8] Dále zdůraznil, že plastová okna na památku nepatří nejen z důvodu nepůvodního materiálu, ale jedná se také o odlišnosti v profilaci jednotlivých prvků okenních rámců, v prostorovém vyznění, v řemeslném zpracování, v kování a v procesu stárnutí. Z technického hlediska není možné, aby byla pohledově plastová okna totožná s okny dřevěnými, osazením plastových oken nedošlo pouze k ochuzení stavby o jeden z významných materiálůve kompatibilních prvků, ale i ke změně celkového vnímání uličního průčelí. Z tohoto pohledu se konkrétní výše pokuty, která byla správním orgánem 1. stupně stanovena ve výši 350.000 Kč, při maximální možné výměře 2 mil. Kč, nejví jako neadekvátní.

[9] Na druhou stranu však žalovaný vzal v úvahu, že okenní výplně patří ke stanoveným konstrukcím s omezenou životností, a proto je nutné je po určité době vyměnit. Do budoucna tedy zůstává možnost výměny stávajících výplní za památkově vhodnější. Vzhledem k tomu žalovaný vyměřenou pokutu snížil na 200.000 Kč, což je desetina maximální zákonné sazby.

S ohledem na velikost a charakter domu a rozpočet realizovaných oprav žalovaný uvedl, že nelze tuto pokutu považovat za likvidační ani u subjektu typu společenství vlastníků jednotek.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

[10] Ve včas podané žalobě žalobce nejprve shrnul námitky, které uplatnil v odvolání, uvedl, že vzhledem k tomu, že žalovaný rozhodnutí správního orgánu 1. stupně změnil pouze tak, že snížil uloženou pokutu ze 320.000 Kč na 200.000 Kč, je nucen se bránit žalobou.

[11] Namítl, že v případě rozhodnutí správních orgánů obou stupňů nebyl dodržen princip právní jistoty, kdy žalobce důvodně očekával, že správní orgány rozhodnou stejně jako v právně i skutkově shodné věci týkající se sousedního domu Staňkova 7, který je rovněž součástí stejného souboru budov a podléhá stejné památkové ochraně. Sdružení vlastníků Staňkova 7 přesto obdrželo kladné závazné stanovisko k výměně oken za přesně stejná jako tomu bylo v případě žalobce. Dle žalobce na danou věc dopadá rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Azs 92/2005 ze dne 20.12.2005. Toto rozhodnutí podporuje argumentaci žalobce, jednalo se o případ, kdy správní orgány v dané věci rovněž zvolily ve skutkově a právně shodné věci zcela jasně odlišitelný postup. V důsledku jejich postupu byl porušen důležitý princip demokratického právního státu, a to rovnost právních subjektů před správními orgány.

[12] Žalobce si je vědom, že dle § 52 správního řádu správní orgán není vázán důkazními návrhy, bezesporu však vždy provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci. Skutkový stav však nebyl řádně zjištěn, o čemž svědčí fakt, že opakovaně v rozhodnutích správní orgány tvrdí, že došlo k umístění plastových oken na památku uličního průčelí a tím došlo ke změně celkového vnímání uličního průčelí s tím, že památka byla zasažena v tom nejcennějším, co patří k předmětu ochrany. Stalo se to za situace, kdy ve skutečnosti v uličním průčelí jsou pouze dřevěná okna a nikoliv plastová, což by žalobcem navrženým důkazem, a to prohlídkou na místě samém, bylo zjištělné. Žalovaný tvrdí, že měla být provedena repase původních oken, nevzal v úvahu dobrozdání doložené žalobcem, že repase původních oken není možná.

[13] Žalobce dále poukázal na to, že žalovaný tvrdí v napadeném rozhodnutí, že přitěžující okolností je to, že se neodvolal proti závaznému stanovisku OPP MBB ze dne 7.7.2010. Podle § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., jakož i dle poučení obsaženého v tomto závazném stanovisku, se proti tomuto nelze odvolat, neboť se nejedná o rozhodnutí ve správním řízení. Ze strany žalovaného jde o požadavek, který je v rozporu se zákonem. Samostatným rozhodnutím by v obdobných věcech bylo rozhodnutí stavebního úřadu o podané žádosti o stavební povolení v případě zamítnutí žádosti stavebním úřadem. V případě výměny oken však není nutno podávat žádost o stavební povolení a stavebníkovi vzniká pouze ohlašovací povinnost, v tomto případě až na základě závazného stanoviska orgánu státní památkové péče. Ohlášení udržovacích prací, v daném případě výměna oken, nepodléhá jejich schválení stavebním úřadem, neexistuje tedy rozhodnutí, proti kterému by se žalobce mohl odvolat.

[14] Žalobce dále namítl, že došlo k porušení principu rovnosti subjektů před zákonem a státními orgány. Žalovaný totiž rozhodl o uložení pokuty ve výši 60.000 Kč v obdobné věci,

tuto pokutu uložil subjektu Úřadu městské části Brno III za skutkově i právně totožné provinění, tj. výměnu výplní oken a dveří v rozporu se zájmy památkové péče. Tento subjekt si dokonce ani nevyžádal závazné stanovisko památkového úřadu, přičemž stupeň památkové péče byl shodný jako v případě nemovitosti žalobce, a to dokonce u tří samostatně památkově chráněných domů. Nikoliv tedy pouhého jednoho domu, jak tomu bylo v případě žalobce.

[15] Zároveň s podáním žaloby žalobce navrhl, aby soud podané žalobě přiznal odkladný účinek. Výkon napadeného rozhodnutí by pro žalobce znamenal nenahraditelnou újmu. Na výzvu soudu doplnil, že žalobce nemá žádný majetek s výjimkou úložek na fondu oprav. Výkon rozhodnutí by znemožnil jakoukoliv další údržbu či rekonstrukci budovy.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

[16] Žalovaný nejprve shrnul skutkový stav věci a rovněž obsah napadeného rozhodnutí. K námitkám obsaženým v žalobě konstatoval, že se dle jeho názoru netýkají merita věci a snaží se zavést pozornost jiným směrem, zejména k obsahu závazného stanoviska, jež však není předmětem tohoto řízení.

[17] Pokud se týká tvrzení, že u domu Staňkova 7 došlo k výměně původních výplní za obdobné jako tomu bylo v případě žalobce, rozhodující je, že k této výměně došlo v roce 2004 na základě tehdejší praxe a v souladu se závazným stanoviskem Magistrátu města Brna č.j. OPP 6078/04/Vo/R ze dne 23.2.2004. Tehdejší nevyhovující postupy řešila metodická pomůcka Národního památkového ústavu Péče o výplně historických okenních dveřních otvorů z roku 2004. Její východiska se následně promítla do praxe. V podmínkách města Brna došlo k ukončení původních názorů v roce 2007 a následně byly přístupy k výměně výplní publikovány na internetových stránkách města Brna. Žalovaný v této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 7 As 43/2009-52, ze kterého citoval. Dle žalovaného z tohoto rozsudku vyplývá, že žalobce se nemůže dovolávat důvodného očekávání, že žalovaný bude postupovat obdobně jako v roce 2004.

[18] Za neopodstatněnou pokládá žalovaný rovněž námitku o nedostatečně zjištěném stavu věci. Pokuta byla uložena z důvodu, že žalobce provedl před vydáním a oznámením závazného stanoviska orgánu státní památkové péče a v rozporu s jeho podmínkami obnovu kulturní památky – výměnu výplní okenních otvorů v uliční fasádě a okenních a dveřních otvorů ve dvorní fasádě domu. Postup žalobce byl tedy nezákonný již tím, že nevyčkal vydání závazného stanoviska. Nezákonnost postupu žalobce spočívala jednak v tom, že nevyčkal vydání závazného stanoviska a dále tím, že provedl výměnu v rozporu s obsahem závazného stanoviska. Materiál nových oken – uliční průčelí – dřevěné profily, dvorní průčelí – plast, byl zcela jasně identifikován již od počátku řízení, jak vyplývá ze zápisu z místního šetření z 12. a 13.7.2010. S touto skutečností pracovaly správní orgány obou stupňů a nebyl tedy žádný důvod ověřit ji dalším místním šetřením. Bylo zcela nepodstatné, zda vyměněná okna uličního průčelí jsou plastová či z lepených dřevěných profilů, neboť v obou variantách by se jednalo o realizaci nepřipustnou a s obdobnou intenzitou porušující veřejný zájem.

[19] Pasáž o nevhodnosti použití plastových oken v napadeném rozhodnutí měla pouze úlohu doplňkovou a sloužila pro lepší pochopení dané problematiky. Žalovaný ji používá pro

argumentaci v obdobných případech a neupravil ji přesně pro účely předmětného řízení. O plastových oknech hovoří s cílem zdůvodnit obecnou nevhodnost jejich osazení na kulturních památkách, jde pouze o určitou zobecňující formulaci v návaznosti na používanou metodiku Národního památkového ústavu. Kdyby se žalovaný chtěl meritorně zabývat otázkou materiálu oken, učinil by tak na jiném místě a s patřičným odůvodněním, proč se odchyluje od zjištění 1. instance.

[20] Námitka vznesená žalobcem, která se týká repase či výroby kopií původních výplní se týká závazného stanoviska, nikoliv napadeného rozhodnutí. Tato otázka však meritorně nebyla řešena ani v řízení o závazném stanovisku.

[21] Dále žalovaný konstatoval, že není pravdou, že není možné v případě ohlášení stavby podat opravný prostředek proti závaznému stanovisku. Za rozhodnutí ve smyslu § 149 odst. 4 správního řádu, proti kterému se lze odvolat a v jehož rámci lze řešit námitky proti obsahu závazného stanoviska, se v souladu s praxí považuje zákaz ohlášené stavby, která by byla v rozporu se závazným stanoviskem dotčeného orgánu podle § 107 stavebního zákona. S tímto postupem byl žalobce v poučení k předmětnému závaznému stanovisku seznámen. Žalovaný považuje rovněž námitku žalobce o nedodržení principu rovnosti účastníků za nedůvodnou. Tato vychází z nedostatečné znalosti druhého z porovnávaných případů.

[22] Pokud se týká návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku podané žalobě žalovaný konstatoval, že nemá námitek proti tomu, aby soud předmětné žalobě odkladný účinek přiznal pokud k tomu budou splněny podmínky dle ust. § 72 odst. 2 s.r.s.

IV. Replika žalobce k vyjádření žalovaného

[23] V replice žalobce zdůraznil, že nenapadá předmětné závazné stanovisko, neboť toto nemá povahu správního rozhodnutí a tudíž proti němu není opravný prostředek přípustný. Napadá rozhodnutí žalovaného a správního orgánu 1. stupně. Dále konstatoval, že žalovaným uváděná metodická pomůcka nemá povahu právního předpisu a nemůže mít dopad na práva a povinnosti žalobce. Nejde ani o závaznou instrukci na linii nadřízenosti a podřízenosti, ale jak vyplývá již z názvu, o pouhou metodickou pomůcku, tedy o odbornou publikaci bez důkazní hodnoty. Navíc pochází ze stejného roku jako žalobcem poukazované rozhodnutí ohledně domu Staňkova 7, Brno, a i proto je argumentace žalovaného lichá. Žalovaný si je toho jistě vědom, proto uvádí, že východiska uvedená v této pomůcce se začala projevovat v činnosti správních orgánů postupně. I v rámci správního uvážení správního orgánu musí být dodržen princip právní jistoty. Ze strany žalobce bylo nepochybně dáno důvodné očekávání, že správní orgán rozhodne stejně jako v právně i skutkově shodné věci týkající se sousedního domu Staňkova 7, který je součástí stejného souboru budov a podléhá stejné památkové ochraně. Dále žalobce konstatoval, že pokud se týká žalovaným uváděného rozsudku Nejvyššího správního soudu 7 As 43/2009-52, judikatura Nejvyššího správního soudu uvedená na webových stránkách www.nssoud.cz, tento judikát ani nezná.

[24] Dále žalobce konstatoval, že z vyjádření žalovaného je zřejmé, že správní orgány obou stupňů neprovedly navržené důkazy potřebné ke zjištění stavu věci. Žalovaný se snaží zjevně účelově korigovat argumentaci opakovaně uvedenou ve správních rozhodnutích

napadených žalobou, kde správní orgány tvrdí, že došlo k umístění plastových oken na památku uličního průčelí a tím ke změně celkového vnímání tohoto průčelí atd. Z tohoto zjištění správní orgány samozřejmě vycházely ve svých rozhodnutích. Skutečný stav by přitom byl prokázán žalobcem navrženým důkazem prohlídkou na místě samém. Dále žalobce konstatoval, že to byl žalovaný, který ve svém rozhodnutí tvrdil, že měla být provedena repase původních oken, která již není možná a jedná se tedy o nezákonný požadavek.

[25] Pokud se jedná o argumentaci žalovaného ve vztahu k obdobnému případu, kdy žalobce v žalobě uváděl, že byla uložena podstatně nižší pokuta, konstatoval žalobce v replice, že tvrzení žalovaného není možno objektivně ověřit, neboť žalobce ani soud nemají přístup k uvedenému rozhodnutí žalovaného. Navrhoval proto, aby soud uložil žalovanému povinnost předložit veškerá rozhodnutí o pokutách, která na úseku památkové péče vydal v posledních dvou letech, tedy v letech 2010 a 2011 proti městským částem Statutárního města Brna.

V. Rozhodnutí Krajského soudu o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku

[26] Krajský soud v Brně usnesením ze dne 30.9.2011, č.j. 29 A 49/2011-38, podané žalobě přiznal odkladný účinek.

VI. Posouzení věci Krajským soudem v Brně

[27] Soud v souladu s § 51 odst. 1 s.ř.s. ve věci rozhodl bez nařízení jednání. Dodává, že žalovaný se na výzvu soudu učiněnou ve smyslu § 51 odst. 1 s.ř.s. výslovně nevyjádřil, soud tedy vyšel z toho, že jeho souhlas je učiněn mlčky. Žalobce se vyjádřil, že s rozhodnutím bez nařízení jednání souhlasí, pokud soud má za prokázané, že průčelí domu Staňkova 11 bylo osazeno okny dřevěnými nikoli plastovými. Soud v projednávané věci vyšel ze skutečnosti, že průčelí domu je osazeno okny dřevěnými, s čímž ve svém vyjádření souhlasil i žalovaný, a vzhledem k tomu tedy rozhodl bez nařízení jednání. Neshledal nutnost v tomto směru provádět důkazy navržené žalobcem. Napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí správního orgánu 1. stupně přezkoumal v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, byť částečně.

[28] Nejprve se soud zabýval námitkou žalobce, že ve věci nebyl řádně zjištěn skutkový stav, o čemž svědčí fakt, že správní orgány tvrdí, že došlo k umístění plastových oken na uliční průčelí. Jak soud zjistil, ze správního spisu, konkrétně z napadeného rozhodnutí v části odůvodnění, které se týká výše pokuty, je uvedeno „*Plastová okna na památku (objekt na památkovém území) nepatří ... Osazením plastových oken nedošlo pouze k ochuzení stavby o jeden z významným materiálův kompatibilních prvků, ale i změně celkového vnímání uličního průčelí.*“

[29] Naproti tomu v rozhodnutí správního orgánu 1. stupně není uvedeno, že by v uličním průčelí byla osazena plastová okna. Správní orgán 1. stupně ohledně toho, jaká okna byla osazena, ve svém rozhodnutí výslovně uvádí následující: „... účastník (dle žádosti) chtěl osadit v uliční fasádě eurookna a ve dvorní fasádě plastová okna a skutečně tak učinil ...“. Na jiném místě uvádí: „*Zejména v uliční fasádě, kde měla zůstat okna špaletová, došlo*

osazením oken z lepených profilů k ireverzibilnímu zásahu“. Z uvedeného je zřejmé, že ve správním řízení byl skutkový stav, pokud se týká toho, z jakého materiálu byla zhotovena okna, zjištěn řádně. Správní orgán 1. stupně ve svém rozhodnutí uvedl správná zjištění, odpovídající skutečnosti, žalovaný se dopustil omylu, pokud uvedl, že v uličním průčelí byla umístěna okna plastová. Otázku, zda uvedený omyl měl vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, soud posoudí následně.

[30] Dále žalobce namítal, že žalovaný v napadeném rozhodnutí vyhodnotil jako přítěžující okolnost to, že se žalobce neodvolal proti závaznému stanovisku ve věci, žalobce přitom odkázal na § 149 odst. 1 správního řádu, podle kterého se proti závaznému stanovisku nelze odvolat. Soud nesouhlasí s tím, že by uvedenou skutečnost žalovaný vyhodnotil jako přítěžující okolnost. Vytkl sice žalobci, že nevyužil své právo se proti závaznému stanovisku odvolat, bylo to však v části odůvodnění, která nepředcházela úvahám o výši pokuty, ani se k těmto úvahám jinak nevztahovala.

[31] Byť předmětem přezkumu v předmětné věci není otázka přezkoumání závazného stanoviska odboru památkové péče Magistrátu města Brna vydané dle § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči, přesto však považuje za vhodné k této otázce poukázat na rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23.8.2011, č.j. 2 As 75/2009-113 (V tomto rozhodnutí rozšířený senát řešil, zda závazná stanoviska ve smyslu § 149 správního řádu z roku 2004 podléhají samostatně soudnímu přezkumu v řízení dle § 65 a násl. s ř.s.). V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud mimo jiné uvedl: „...*Nad rámec uvedeného rozšířený senát poznamenává, že v dané věci není podstatné, že sedmý senát při právním hodnocení pominul § 44a odst. 3 památkového zákona, který konstatuje: „Závazné stanovisko podle § 14 odst. 1 a 2, je-li vydáno orgánem státní památkové péče ve věci, o které není příslušný rozhodovat stavební úřad podle zvláštního právního předpisu, je samostatným rozhodnutím ve správním řízení, jinak je úkonem učiněným dotčeným orgánem pro řízení vedené stavebním úřadem. Stanoviska uplatněná k politice územního rozvoje a územně plánovací dokumentaci nejsou správním rozhodnutím.“ Úkon správního orgánu, který sedmý senát posuzoval, tedy není „závazným stanoviskem“ ve smyslu § 149 správního řádu z roku 2004 (ačkoliv je tak nazván), avšak samostatným rozhodnutím ve správním řízení...*“

[32] Jak vyplývá z výše uvedeného, v předmětné věci nevzaly v úvahu ust. § 44a odst. 3 zákona o státní památkové péči ani žalobce, ani žalovaný

[33] Dále se soud zabýval námitkou, že v případě rozhodnutí správních orgánů obou stupňů nebyl dodržen princip právní jistoty, když žalobce důvodně očekával, že správní orgány rozhodnou stejně jako v právně i skutkově shodné věci týkající se sousedního domu Staňkova 7. Soud souhlasí s tím, že uvedená námitka se vztahuje spíše k otázce závazného stanoviska, nikoliv k předmětnému řízení, které je řízením o správním deliktu. Přesto soud pokládá za důležité vyjádřit se k tomu, zda žalobce mohl důvodně očekávat, že závazné stanovisko bude stejné jako stanovisko z roku 2004 v případě domu Staňkova 7, a pokud provede výměnu oken stejným způsobem, nedopustí se jednání v rozporu s očekávaným stanoviskem.

[34] Soud se ztotožňuje s názorem žalovaného, že nelze důvodně očekávat, že žalovaný bude v obdobných věcech postupovat stejně jako v minulosti, konkrétně jako v roce 2004.

Žalovaný správně poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu 7 As 43/2009-52. Podle tohoto rozsudku ze dne 13. 8. 2009, který je, jak soud zjistil, dostupný na adrese www.nssoud.cz, „Pokud správní orgán na základě racionálních a přezkoumatelných důvodů dojde k závěru, že jeho dosavadní praxe v některém ohledu neodpovídala (či neodpovídala zcela) odborným hlediskům, je oprávněn tuto praxi do budoucna změnit; tato změna se ovšem musí týkat všech případů, jež mají shodnou či obdobnou povahu. Správní orgán musí při rozhodování na úseku památkové ochrany pečlivě vážít, zda omezení vlastnického práva, kterým je i závazné stanovení, jakým způsobem vlastník nemovitosti nacházející se na území památkové rezervace smí (či naopak nesmí) tuto nemovitost opravit, upravit či přebudovat, je proporcionální veřejnému zájmu na zachování památkové hodnoty dané lokality. Památková ochrana tedy nesmí volit extrémní řešení, nezohledňující v potřebné míře i jiné konkurující legitimní zájmy, práva či hodnoty a musí usilovat o co nejmenší omezení vlastnických práv dotčených vlastníků nemovitostí, která ještě vedou k dosažení cíle této ochrany.“

[35] Dále je v tomto rozsudku uvedeno: „...správní orgán je tedy nepochybně povinen znát nejnovější odborně relevantní trendy v památkové ochraně a dokázat zhodnotit, zda a jak mají být v jeho činnosti aplikovány. Proto musí stále zvažovat, zda jeho dosavadní správní praxe je v souladu s aktuálním stavem vědeckého poznání v daném oboru, a pokud nikoli, je povinen ji novým vědeckým poznatkům přizpůsobit. Patříčná úroveň odbornosti je zákonným znakem jeho rozhodování a může být podrobena soudní kontrole v rámci správního soudnictví. Pokud tedy správní orgán na základě racionálních a přezkoumatelných důvodů dojde k závěru, že jeho dosavadní praxe v některém ohledu neodpovídala odborným hlediskům, je oprávněn ji do budoucna změnit, samozřejmě s tím, že se musí týkat všech případů, jež mají shodnou či obdobnou povahu. Dospěly-li tedy Magistrát města Olomouce a krajský úřad k závěru, že dosavadní praxe, která ve více případech umožnila u domů uvnitř olomoucké památkové rezervace nahradit dřevěná okna okny plastovými, byla z důvodů opřených o relevantní odborná hlediska nesprávná či nežádoucí, byl oprávněn ji pro budoucno, a tedy i ve věci stěžovatele, změnit.“

[36] Krajský soud v Brně dodává, že se zcela ztotožňuje s výše uvedenými závěry Nejvyššího správního soudu.

[37] Krajský soud v Brně konstatuje, že jak je již výše uvedeno v řízení byl řádně zjištěn skutkový stav věci, správní orgán 1. stupně uvedl v souladu s reálnou situací, za jakých okolností, kdy a jakým způsobem byla provedena výměna stávajících oken, žalovaný z těchto zjištění vyšel, v rozporu se zjištěným stavem však ve svém rozhodnutí uvedl, že v uličním průčelí byla umístěna plastová okna. Soud souhlasí s vyjádřením žalovaného, že na nezákonnost postupu žalobce, která spočívala jednak v tom, že nevyčkal vydání závazného stanoviska a dále v tom, že provedl výměnu v rozporu s obsahem závazného stanoviska, tato skutečnost nemá žádný vliv. Soud tedy uzavírá, že byla naplněna skutková podstata správního deliktu tak, jak shledaly správní orgány.

[38] Jinak tomu ovšem je pokud se týká úvah o výši pokuty. Je pravdou, že žalovaný pokutu stanovenou správním orgánem 1. stupně snížil, neboť vzal v úvahu, že okenní výplně patří ke stavebním konstrukcím, které mají omezenou životnost, a proto je nutné je po určité době vyměnit. Do budoucna zůstává tedy možnost výměny stávajících výplní za památkové

vhodnější. (I když toto hledisko uvedl ve svém rozhodnutí i správní orgán 1. stupně a není zcela zřejmé, co tedy bylo důvodem pro snížení pokuty)

[39] Nicméně ze struktury odůvodnění napadeného rozhodnutí, pokud se týká úvah o výši pokuty, jednoznačně vyplývá, že jednou z úvah, která vedla ke stanovení konkrétní výše pokuty, byla následující: „*Plastová okna na památku (objekt na památkovém území) nepatří, nejen z důvodu nepůvodního materiálu, ale jedná se také o odlišnosti v profilaci jednotlivých prvků okenních rámu, v prostorovém vyznění, v řemeslném zpracování, v kování a v procesu stárnutí. Už z technického hlediska není možné, aby byla pohledově zcela totožná s dřevěnými okny. Osazením plastových oken nedošlo pouze k ochuzení stavby o jeden z významných materiálův kompatibilních prvků, ale ke změně celkového vnímání uličního průčelí.*“ Z uvedeného je zřejmé, že žalovaný při úvahách o výši pokuty vycházel ze skutkového stavu, který nemá oporu ve správním řízení, je v rozporu se spisy i s tím, co uvedl ve svém rozhodnutí správní orgán 1. stupně. Nelze souhlasit s vyjádřením žalovaného, že pasáž o nevhodnosti použití plastových oken měla pouze úlohu doplňkovou. Především poslední věta z výše uvedené citace svědčí o tom, že žalovaný mínil předmětnou stavbu, když se konkrétně zmiňoval o plastových oknech v uličním průčelí.

[40] Dále žalobce poukazoval na to, že v obdobné věci žalovaný uložil pokutu značně nižší, ve výši 60.000 Kč. Vzhledem k vadě, kterou shledal, nepovažoval soud za nezbytné doplňovat v uvedené souvislosti dokazování. Toto dokazování by mělo smysl pouze v případě, že by docházelo k moderaci uložené povinnosti soudem. Moderaci však žalobce nenavrhoval, a vzhledem k tomu, že žalovaný při úvahách o výši trestu vyšel z jiných skutečností, než byly ve správním řízení zjištěny, nebylo by možno ani o snížení trestu rozhodnout. Jak vyplývá z ust. § 78 odst. 2 s.ř.s., k upuštění nebo snížení trestu může dojít pouze tehdy, lze-li takové rozhodnutí učinit na základě skutkového stavu, z něhož vyšel správní orgán. Byť žalovaný ve vyjádření k žalobě upustil od svého názoru, že v uličním průčelí byla umístěna plastová okna, jak je již výše uvedeno, z úvah o výši pokuty vyplývá, že jedním z kritérií dle kterých žalovaný stanovil výši pokuty byl jednoznačně fakt, že předpokládal, že se jednalo o okna plastová.

VII. Závěr a náklady řízení

[41] Vzhledem k tomu, že skutkový stav, ze kterého žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel při úvahách o výši pokuty je v rozporu se správními spisy, soud napadené rozhodnutí v souladu s § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. zrušil. V souladu s § 78 odst. 4 s.ř.s. pak soud rozhodl, že se vrací k dalšímu řízení žalovanému.

[42] V dalším řízení žalovaný opětovně rozhodne o výši stanovené pokuty, vyjde ze skutkového stavu, který vyplývá ze správního spisu. Zejména vezme v úvahu, že v uličním průčelí nedošlo k výměně oken za plastová.

[43] Žalovaný bude dbát rovněž na to, aby výše pokuty byla stanovena v obdobné výši jako v podobných případech.

[44] Soud v této souvislosti připomíná rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29.6.2005, č.j. 8 As 5/2005-53, publ. pod č. 1062/2007 Sb. NSS, podle kterého *„jakkoli má správní orgán při ukládání pokuty volnost právního uvážení, je vázán základními principy správního rozhodování, včetně povinnosti rozhodovat v obdobných případech obdobným způsobem“*.

[45] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Úspěšný žalobce má právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Náhrada za odměnu advokáta, který žalobce v průběhu řízení zastupoval i náhrada hotových výdajů byla stanovena podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), v tomto případě za tři advokátem učiněné úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, žaloba a další písemné vyjádření ve věci) a tři režijní paušály, tedy ve výši 3 x 2 100 Kč a 3 x 300 Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. a), d), § 13 odst. 3 citované vyhlášky], celkem 7 200 Kč. Protože advokát žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku 1 512 Kč, odpovídající dani, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Žalobci dále přísluší náhrada za zaplacený soudní poplatek ve výši 2 000 Kč. Celkem mu tedy vůči žalovanému byla přiznána náhrada nákladů ve výši 10 712 Kč. K jejímu zaplacení soud určil přiměřenou lhůtu. Soud podotýká, že zástupce žalobce vyčíslil náhradu nákladů řízení nesprávně, pokud vycházel z částky 3 100 Kč za jeden úkon právní služby.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 27.5.2013

JUDr. Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu